

Sygn. akt IX Ca 644/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Dorota Ciejek SO Krystyna Skiepmo
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa W. G., G. B., C. B., M. B. i A. P. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Szczytnie

z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt I C 1004/14,

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów: G. B., C. B., M. B. i A. P. (1) kwoty po 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) oraz na rzecz powódki W. G. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo

Sygn. akt IX Ca 644/16

UZASADNIENIE

Powodowie C. B., G. B., M. B., A. P. (1) wnieśli o zasądzenie kwot po 70.000 zł, a powódka W. G. kwoty 31.000 zł tytułem zadośćuczynienia od pozwanego Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. i orzeczenie o kosztach procesu.

W uzasadnieniu wskazali, że pozwany ponosi odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia OC za skutki wypadku komunikacyjnego, który miał miejsce w dniu 22.04.2013 r., w którym śmierć poniósł pasażer samochodu E. B. - mąż powódki C. B., ojciec powodów G. B., M. B., A. P. (1) i syn powódki W. G.. Pozwany przyznał powodom kwoty po

10.000 zł, pomniejszył je jednak o 60% tytułem przyczynienia się zmarłego do szkody. Powodowie wskazali, że śmierć E. B. dla powodów była szokiem i spowodowała zerwanie więzy rodzinnych.

Pozwany Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa i orzeczenie o kosztach procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że poszkodowany przyczynił się w 80 % do zaistnienia szkody ze względu na brak zapiętych pasów bezpieczeństwa i jazdę z kierowcą będącym pod wpływem alkoholu.

Wyrokiem z dnia 10 maja 2016 r. Sąd Rejonowy w Szczytnie zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powodów G. B., C. B., M. B., A. P. (1) kwoty po 20.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 28.07.2014r. do dnia zapłaty. Zasądził od pozwanego na rzecz powódki W. G. kwotę 10.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28.07.2014r. do dnia zapłaty. Oddalił powództwa w pozostałym zakresie. Zniósł między stronami wzajemnie koszty procesu. Nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 22.04.2013 r. na trasie S. – K. doszło do wypadku drogowego. Sprawca wypadku P. N. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości, kierując samochodem osobowym marki M. (...) przekroczył dopuszczalną prędkość, a następnie na skutek opóźnionej reakcji, zjechał na lewe pobocze czym doprowadził do uderzenia pojazdu w przydrożne drzewo, w następstwie czego pasażer pojazdu E. B. doznał obrażeń, które spowodowały jego śmierć.

Prawomocnym Wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 2.09.2013 r. w sprawie II K 391/13, P. N. został skazany za spowodowanie wypadku i prowadzenie samochodu znajdując się w stanie nietrzeźwości.

W momencie wypadku E. B. nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa.

Jak ustalił Sąd Rejonowy w chwili śmierci E. B. był w związku małżeńskim z C. B.. Miał dzieci G. B., M. B. i A. P. (2). E. B. i C. B. tworzyli zgodne małżeństwo. C. B. zawsze mogła liczyć na pomoc męża był dla niej wsparciem.

G. B. w chwili śmierci ojca mieszkał w W.. Jako dziecko przeszedł porażenie mózgowie. Ojciec jeździł z nim na rehabilitacje, do sanatoriów, ćwiczył z powodem, był dla niego wsparciem w chorobie. Wspierał go finansowo.

M. B. w chwili śmierci ojca była w ostatniej klasie szkoły średniej. Ojciec nauczył ją wielu rzeczy. Jeździli razem na grzyby, ojciec zabierał ją na spacer. Był dla niej wsparciem i dla pozostałych członków rodziny.

A. P. (2) w chwili śmierci ojca mieszkała wraz ze swoją rodziną w W.. Odwoził ją do szkoły gdy była dzieckiem. Zawsze mogła liczyć na jego pomoc. Pomagał jej przy remontach, naprawie urządzeń. Liczyła na jego pomoc przy budowie domu. Do dnia dzisiejszego odczuwa stres wywołany jego śmiercią, bardzo za nim tęskni.

W. G., matka E. B., nie mieszkała ze zmarłym synem. Odwiedzał ją gdy miał czas wolny. Oprócz zmarłego syna ma jeszcze pięcioro dzieci. Z wszystkimi dziećmi była związana w jednakowym stopniu. Po śmierci syna E. B. odczuwała ból związany z utratą dziecka.

Stan psychiczny powodów obecnie jest zbliżony ze stanem psychicznym sprzed śmierci E. B.. Nie wystąpiły u nich zakłócenia w funkcjonowaniu emocjonalnym w okresie bezpośrednio po śmierci E. B. jak i dalszym. Radzili sobie ze stresem wywołanym jego śmiercią. Proces żałoby po śmierci E. B. w psychice powodów został w pełni zakończony.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że niezapięcie pasów bezpieczeństwa przez E. B. skutkowało powstaniem obrażeń prowadzących do jego zgonu. Zapięcie pasów bezpieczeństwa skutkowałoby skróceniem przestrzeni pasażerskiej i nie doszłoby do powstania obrażeń skutkujących jego śmiercią. Można oczekiwać, że wówczas doznałby on obrażeń podobnych jak siedzący obok pasażer K. B., który miał zapięte pasy bezpieczeństwa, tj. jedynie pochodzących od pasów bezpieczeństwa.

W ocenie Sądu Rejonowego bezsporna w sprawie była zasada odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2013 r., w którym śmierć poniósł E. B.. Przede wszystkim pozwanego łączyła ze

sprawcą wypadku umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdu mechanicznego, po drugie zaś wina sprawcy została stwierdzona w procesie karnym. Sporną kwestią między stronami pozostawała jedynie wysokość zadośćuczynienia należnego powodom.

Została ona ustalona na podstawie zakresu krzywd powodów, która związana była ze śmiercią poszkodowanego. Wpływały na nią takie okoliczności jak utrata osoby bliskiej, z którą łączyły powodów bardzo dobre stosunki, ból z tym związany, wpływ tego zdarzenia na życie rodzinne i społeczne powodów. Na ustaloną wysokość zadośćuczynienia wpływ mieć musiało przyczynienie się poszkodowanego do szkody, który zdecydował się na jazdę z nietrzeźwym kierowcą oraz, że w chwili wypadku nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa. Okoliczności te wpłynęły na obniżenie kwot zadośćuczynienia o 50%. O odsetkach ustawowych Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w części, tj.: w pkt. I ponad zasądzone na rzecz powodów G. B., C. B., M. B. i A. P. (1) kwoty po 8000 zł, tj. co do kwot po 12.000 zł z ustawowymi odsetkami od tych kwot oraz w zakresie odsetek ustawowych od niezaskarżonych kwot od 28 lipca 2014r. do 9 maja 2016r. oraz w pkt. II ponad zasądzoną na rzecz powódki W. G. kwotę 4000 zł, tj. co do kwoty 6000 zł z ustawowymi odsetkami od tej kwoty oraz niezaskarżonej kwoty od 28 lipca 2014r. do 9 maja 2016r. W apelacji zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez:

1. art. 362 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż obowiązek naprawienia szkody ciążyący na pozwanym ulega odpowiedniemu zmniejszeniu wskutek ustalenia przez ten Sąd przyczynienia się poszkodowanego w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2013r. E. B. do spowodowania zajścia przedmiotowego zdarzenia szkodowego jedynie w 50 %, podczas gdy: z wniosków płynących z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych - EKSPERTYZA nr KE - (...) sporządzona przez mgr inż. J. K. - wynika, iż rzeczywisty stopień przyczynienia się w/w poszkodowanego do spowodowania wskazanego wypadku komunikacyjnego był znaczny, ponadto poszkodowany, będąc w stanie nietrzeźwości zdecydował się na jazdę pojazdem mechanicznym z również nietrzeźwym kierowcą, a w organizmie którego znajdowało się aż 1,67 promila alkoholu, a zatem stopień przyczynienia się w/w poszkodowanego do spowodowania wskazanego wypadku komunikacyjnego winien zostać ustalony na poziomie nie mniejszym niż 80 %, co w dalszej konsekwencji winno skutkować pomniejszeniem ustalonych przez Sąd I instancji roszczeń powodów o co najmniej 80 %;

2. błędną wykładnię przepisu art. 481 § 1 w zw. z art. 455 i w zw. z art. 446 § 4 k.c. i przyjęcie, że odsetki od zasądzonych na rzecz powodów kwot tytułem zadośćuczynienia należą się od dnia 28 lipca 2014r. do dnia zapłaty, podczas gdy z treści ustalonego w sprawie stanu faktycznego, podstawy ustaleń faktycznych w sprawie oraz linii orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że jedynym słusznym terminem powstania po stronie pozwanego stanu opóźnienia w zapłacie należnych powodce świadczeń, a w konsekwencji początkiem terminu naliczania odsetek ustawowych od kwoty zadośćuczynienia jest data wydania wyroku przez Sąd I instancji;

II. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a mianowicie:

- ustalenie zbyt niskiego stopnia przyczynienia się poszkodowanego w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2013r. E. B., do spowodowania zajścia przedmiotowego zdarzenia szkodowego podczas gdy z wniosków płynących z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych - EKSPERTYZA nr KE - (...) sporządzona przez mgr inż. J. K. - wynika, iż rzeczywisty stopień przyczynienia się wskazanego poszkodowanego do spowodowania wskazanego wypadku komunikacyjnego był znaczny, a zatem winien zostać ustalony na poziomie nie mniejszym niż 80 %,

- ponadto poszkodowany, będąc w stanie nietrzeźwości zdecydował się na jazdę pojazdem mechanicznym z również nietrzeźwym kierowcą, a w organizmie którego znajdowało się aż 1,67 promila alkoholu co w dalszej konsekwencji winno skutkować pomniejszeniem ustalonych przez Sąd I instancji roszczeń powodów o co najmniej 80 %;

III. naruszenie przepisów prawa procesowego:

1.art. 233 § 1 k.p.c. , polegające na przekroczeniu przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie, w szczególności EKSPERTYZY nr KE -(...)biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych mgr inż. J. K., skutkujące uznaniem, iż w niniejszej sprawie zachodzą podstawy do przyjęcia przyczynienia się poszkodowanego w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2013r. E. B. do spowodowania zajścia przedmiotowego zdarzenia szkodowego jedynie na poziomie 50 %, mimo że: - wnioski, płynące z tej opinii są jednoznaczne, a mianowicie niezapięcie pasów bezpieczeństwa przez E. B. skutkowało powstaniem obrażeń, prowadzących do jego zgonu; „(..) kierujący był w stanie znacznej nietrzeźwości, zatem prędkość mogła być mniejsza, ale jego zachowanie nieracjonalne, adekwatne do stanu psychofizycznego. (..) W takim stanie rzeczy jedyną pewną możliwością uniknięcia wypadku było niedopuszczenie nietrzeźwego kierowcy do prowadzenia pojazdu przez pozostałe osoby, które zdecydowały się na podróżowanie z nim", ponadto poszkodowany, będąc w stanie nietrzeźwości zdecydował się na jazdę pojazdem mechanicznym z również nietrzeźwym kierowcą, a w organizmie którego znajdowało się aż 1,67 promila alkoholu co prowadzi do wniosku, że rzeczywisty stopień przyczynienia się w/ w poszkodowanego do spowodowania wskazanego wypadku komunikacyjnego, wbrew ustaleniom Sądu I instancji, wynosi nie mniej niż 80 %, co w dalszej konsekwencji winno skutkować pomniejszeniem uwzględnionych przez Sąd I instancji roszczeń powodów o co najmniej 80 % stopień przyczynienia zmarłego i zasądzeniem odpowiednio: na rzecz powódki C. B. - tytułem zadośćuczynienia - co najwyżej kwoty w wysokości 8.000,00 zł, na rzecz powoda G. B. - tytułem zadośćuczynienia - co najwyżej kwoty w wysokości 8.000,00 zł, na rzecz powódki M. B. - tytułem zadośćuczynienia - co najwyżej kwoty w wysokości 8.000,00 zł, na rzecz powódki A. P. (1) - tytułem zadośćuczynienia - co najwyżej kwoty w wysokości 8.000,00 zł, na rzecz powódki W. G. - tytułem zadośćuczynienia - co najwyżej kwoty w wysokości 4.000,00 zł;

2. poprzez niezastosowanie przepisu art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 446 § 4 i art. 481 § 1 k.c. i nie zasądzenie odsetek od zasądzonych kwot od dnia wyrokowania, tj. od dnia 10 maja 2016r., bowiem przepis art. 446 § 4 nie czyni wyłomu w zasadzie, że sąd ocenia stan sprawy według chwili orzekania (art. 316 § 1 w zw. z art. 363 § 2 k.c.).

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w części ponad zasądzoną na rzecz powodów C. B., G. B., M. B., A. P. (1) kwotę po 8.000,00 zł, tj. co do kwoty po 12.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz orzeczenie, że odsetki za opóźnienie w wysokości ustawowej od niezaskarżonych kwot po 8.000,00 zł należą się od dnia wyrokowania, tj. 10 maja 2016r. do dnia zapłaty, a nie od daty wskazanej w zaskarżonym wyroku i oddalenie powództwa w tym zakresie, zaś w pkt II. sentencji wyroku oddalenie powództwa w części ponad zasądzoną na rzecz powódki W. G. kwotę 4.000,00 zł, tj. co do kwoty 6.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz orzeczenie, że odsetki za opóźnienie w wysokości ustawowej od niezaskarżonej kwoty 4.000,00 zł należą się od dnia wyrokowania, tj. 10 maja 2016r. do dnia zapłaty, a nie od daty wskazanej w zaskarżonym wyroku i oddalenie powództwa w tym zakresie oraz zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych. Ewentualnie pozwany wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wyprowadził z nich należycie uzasadnione wnioski. Sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny w sprawie. Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku wskazał, jaki stan faktyczny stał się podstawą jego rozstrzygnięcia oraz podał na jakich dowodach oparł się przy jego ustalaniu. Sąd Okręgowy przyjął zatem ustalenia Sądu pierwszej instancji w znacznej mierze za własne, rezygnując z ich ponownego szczegółowego przytaczania. Nie stwierdzono także uchybień natury procesowej, których zaistnienie sąd byłby zobligowany brać pod uwagę z urzędu.

Przede wszystkim należy wskazać, iż uprawnienia w zakresie ustalania wysokości należnego zadośćuczynienia sądu odwoławczego są ograniczone. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lipca 1970 r. III PRN 39/70 (OSNC 1971/3/53) wyraził bowiem słuszny pogląd, iż określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę stanowi istotny atrybut sądu merytorycznie rozstrzygającego sprawę w pierwszej instancji, Sąd drugiej instancji może je zaś korygować wtedy, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy mających na to wpływ jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie, jako rażąco wygórowane lub rażąco niskie. Podobne wnioski wynikają z analizy późniejszych orzeczeń Sądu Najwyższego, które przyjmują, że zarzut zawyżenia (zaniżenia) wysokości zadośćuczynienia może być uwzględniony w instancji odwoławczej tylko wówczas, gdyby nie zostały uwzględnione wszystkie okoliczności istotne dla ustalenia tej wysokości, chyba że wymiar zadośćuczynienia byłby rażąco niewłaściwy (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1998 r., I CKN591/97).

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do obniżenia wysokości zasądzonych w zaskarżonym wyroku kwot zadośćuczynienia. Nie są one bowiem rażąco zawyżone w stosunku do całokształtu następstw zdarzenia, które wywołało uszczerbek powodów i nie odbiega w sposób rażący od kwot przyznawanych przez Sądy przy tego rodzaju uszczerbkach.

Zadośćuczynienie powinno być określone na poziomie odpowiednim. Nie ma ono zatem funkcji w pełni kompensacyjnej. Wynika to z trudności uchwycenia stopnia uszczerbku mającego przede wszystkim charakter cierpienia psychicznych. Ustalając jego wysokość należy kierować się całokształtem okoliczności sprawy.

Nie ulega wątpliwości, iż w wyniku śmierci E. B., doszło do zerwania między nim a powodami szczególnej więzi rodzinnej. Naruszenie tej więzi wywołało u powodów ból, cierpienie i poczucie krzywdy. Zerwanie tej szczególnej więzi nacechowanej emocjonalnie stanowi krzywdę wyrządzoną bezpośrednio osobie pokrzywdzonej.

Sąd Rejonowy oceniając rozmiar krzywdy, której doznali powodowie uwzględnił nie tylko charakter i intensywność tej szczególnej więzi rodzinnej. Wziął również pod uwagę skutki jakie wywołała w życiu powodów śmierć E. B.. Wskazane okoliczności podkreślone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dają podstawę do stwierdzenia, że ocena Sądu Rejonowego okoliczności mających wpływ na stopień uszczerbku była wszechstronna i obejmowała zarówno przesłanki wpływające na podwyższenie ale również limitująco na wysokość zadośćuczynienia. Sąd I instancji nie tylko wskazał te okoliczności, ale również dokonał analizy ich wpływu na rozmiar krzywdy powodów, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia.

Biorąc pod uwagę wskazane okoliczności uznać należało, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stopień uszczerbku powodów. Odpowiednio do tego uszczerbku ustalił również wysokość zadośćuczynienia.

Nie jest zasadny zarzut pozwanego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. art. 362 k.c. poprzez nieuwzględnienie przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody w 80% i związane z nim zarzuty naruszenia art. 233 § 1 w zw. z art. 230 k.p.c.

W orzecznictwie przyjęto, że przyczynieniem się poszkodowanego do powstania szkody jest każde jego zachowanie pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Zachowanie się poszkodowanego musi stanowić adekwatną współprzyczynę powstania szkody lub jej zwiększenia, czyli włączać się musi jako dodatkowa przyczyna szkody (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1968 r., II CR 28/68 i z dnia 20 czerwca 1972 r., II PR 164/72).

Sąd Rejonowy przyjął przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody i określił, że okoliczność ta ma wpływ na wysokość przyznanego ostatecznie powodom zadośćuczynienia. Okoliczność ta jasno wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w którym wskazano, że na wysokość zadośćuczynienia wpłynęło uznanie, iż zmarły przyczynił się do powstania szkody przez podjęcie decyzji o jeździe z nietrzeźwym kierowcą i dodatkowo nie zapiął pasów bezpieczeństwa. W orzecznictwie nie jest kwestionowane, iż te okoliczności są współprzyczyną powstania szkody i

dają podstawę do rozważenia możliwości obniżenia wysokości zadośćuczynienia (wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 1985 r., IV CR 398/85, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 marca 2015 r. I ACa 507/14).

Podkreślić należy, iż decyzja o obniżeniu odszkodowania jest uprawnieniem sądu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08). Tym samym stwierdzenie przyczynienia, pomimo że jest konieczne do obniżenia odszkodowania, nie jest do tego wystarczające – nie prowadzi bowiem do niego automatycznie. Konieczne jest wystąpienie dalszych jeszcze okoliczności, o których ogólnie stanowi art. 362 k.c.

Z regulacji tego przepisu wynika, że obniżenie odszkodowania powinno nastąpić odpowiednio stosownie do okoliczności. Ustawodawca wskazuje jako przykładową przesłankę tych okoliczności stopień winy obu stron. Dalsze przesłanki przytaczane są przez orzecznictwo i dotyczą najogólniej ujmując okoliczności związanych z poszkodowanym i jego zachowaniem prowadzącym do szkody lub jej zwiększenia.

Z orzecznictwa sądowego wynika, że w sytuacji, gdy poszkodowany miał świadomość, że wsiada do samochodu z nietrzeźwym kierowcą, który następnie spowodował zdarzenie skutkujące szkodą po stronie pasażera, wówczas uznając, że stopień przyczynienia się poszkodowanego do szkody był znaczny sądy oceniały go na od 25% do 30% w zależności od okoliczności konkretnej sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 1985 r., IV CR 398/85, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 września 2012 r., sygn. akt I ACa 983/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2003 r., III CKN 606/00).

Natomiast połączenie jazdy poszkodowanego z nietrzeźwym kierowcą i dodatkowo niezapięcie pasów bezpieczeństwa Sądy oceniają jako przyczynienie się poszkodowanego do szkody na poziomie 50% (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 marca 2015 r., I ACa 507/14).

W ocenie Sądu Okręgowego prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie, iż poszkodowany przyczynił się do powstania szkody w 50 %. Decydujące w tym przypadku jest zachowanie poszkodowanego, który podjął decyzję jazdy z nietrzeźwym kierowcą i nie zapiął pasów bezpieczeństwa. Wysokość przyczynienia się jest zgodna z orzecznictwem. Prawidłowo również Sąd I instancji przyjął stopień obniżenia należnych powodom świadczeń. Stopień winy sprawcy szkody był taki sam, gdyż w sposób umyślny naruszył on podstawowe zasady ruchu drogowego, jakimi są zasada nieprowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu oraz obowiązek przewożenia pasażerów w sposób bezpieczny, czyli w zapiętych pasach bezpieczeństwa.

Przyjęcie przez Sąd Rejonowy stopnia przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody jak chce tego pozwany na poziomie 80%, czyli niemalże jakby to poszkodowany był sprawcą wypadku, nie jest w tej sytuacji uprawnione. W świetle zgromadzonych dowodów i okoliczności wypadku nie ma podstaw do traktowania poszkodowanego jeszcze bardziej restrykcyjnie niż samego sprawcę szkody. Należy uwzględnić, iż kierujący pojazdem był sprawcą wypadku, a zatem wywołał skutki tak daleko idące jak śmierć poszkodowanego, który z kolei przyczynił się w znacznym stopniu do powstania szkody, gdyż zdecydował się na jazdę samochodem z kierowcą nietrzeźwym i nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa.

Sąd Rejonowy prawidłowo również ustalił datę zasądzenia ustawowych odsetek. Zgłoszenie szkody, ze wskazaniem wysokości roszczenia, nastąpiło już pismem z dnia 20 czerwca 2013r. Decyzja przez ubezpieczyciela została podjęta 25 września 2013r. Natomiast żądanie zasądzenia ustawowych odsetek zawarte w pozwie wskazywało datę 28 lipca 2014r., a więc znacznie po terminie określonym w art. 817 § 1 k.c. Należy przy tym zauważyć, że pozwany nie zakwestionował wysokości należnego powodom zadośćuczynienia, a jedynie stopień przyczynienia się do powstałej szkody poszkodowanego E. B..

Resumując należy stwierdzić, iż zaskarżony wyrok odpowiada prawu i nie ma podstaw do jego zmiany.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 i 5 oraz § 10 ust 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2105 r., poz.1804). Pozwany jest stroną przegrywającą sprawę w postępowaniu apelacyjnym i dlatego powinien ponieść koszty procesu, które stanowiła opłata za czynności radcy prawnego przed Sądem II instancji w wysokości 1.200 zł w odniesieniu do powodów C. B., G. B., M. B. i A. P. (1) oraz kwota 600 zł na rzecz powódki W. G.. Wysokość i sposób ustalenia kosztów oparte zostały o zasadę przedstawioną w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2015 r.(III CZP 29/15), zgodnie z którą w razie współuczestnictwa formalnego (art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c.), do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez współuczestników reprezentowanych przez jednego pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym zalicza się jego wynagrodzenie ustalone odrębnie w stosunku do każdego współuczestnika. Sąd powinien jednak obniżyć to wynagrodzenie, jeżeli przemawia za tym nakład pracy pełnomocnika, podjęte przez niego czynności oraz charakter sprawy (art. 109 § 2 k.p.c.).

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo